

Postrzeganie bezpieczeństwa państwa i stosunek do NATO

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Czy niepodległość Polski jest zagrożona.....	1
Poparcie dla członkostwa Polski w NATO	4
Postrzeganie pewności Sojuszu Północnoatlantyckiego	8

Przed kolejną rocznicą wstąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego po raz kolejny zapytaliśmy Polaków o kwestie dotyczące bezpieczeństwa naszego kraju oraz stosunek do członkostwa w NATO¹.

CZY NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI JEST ZAGROŻONA

W lutym br., w porównaniu z majem 2018 roku², nastąpiła znacząca poprawa w społecznym postrzeganiu bezpieczeństwa kraju. Większość (57%) dorosłych Polaków jest zdania, iż w chwili obecnej nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski (od maja 2018 roku wzrost o 9 punktów procentowych), natomiast 30% jest przeciwnego zdania (spadek o 10 punktów). Sprecyzowanej opinii w tej kwestii nie ma 13% pytanym (wzrost o 1 punkt). Jednocześnie warto zauważyć, iż od kwietnia 2014 roku, czyli po „referendum” na Krymie i aneksji tego półwyspu przez Federację Rosyjską, utrzymuje się podwyższony, nienotowany po roku 1991, poziom obaw o utrzymanie niepodległości naszego kraju.

Wyniki badań z ostatnich sześciu lat mocno kontrastują z tymi, które zrealizowano w latach 1992–2013, kiedy to zdecydowana większość respondentów twierdziła, że nie ma zagrożenia dla niepodległości Polski. Najgorzej sytuacja oceniana była właśnie w kwietniu 2014 roku – wtedy aż 47% ankietowanych uważało, że istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski, a nie dostrzegało go 41%. Wzrost obaw o utrzymanie niepodległości Polski zarejestrowaliśmy po aneksji Krymu przez Rosję, ale jeszcze przed atakami prorosyjskich separatystów na wschodzie Ukrainy i przed eskalacją przemocy w tym regionie. Należy też przypomnieć, iż wcześniej jedynie w lutym 1991 roku badani częściej wyrażali przekonanie o istnieniu zagrożenia dla niepodległości Polski, niż uważali, że ono nie istnieje (44% wobec 33%). W tamtym czasie Polska była jeszcze członkiem Układu Warszawskiego, na jej terytorium stacjonowały wojska radzieckie, a przekonanie o zagrożeniu niepodległości najczęściej

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (357) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 6–16 lutego 2020 roku na liczącej 958 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

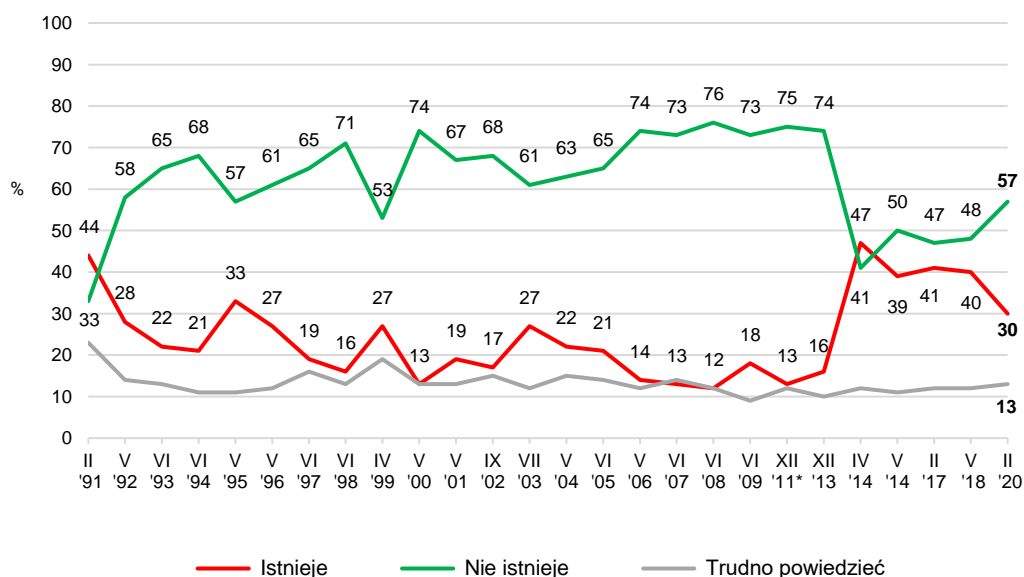
² Por. komunikat CBOS „Polacy o NATO i bezpieczeństwie międzynarodowym”, czerwiec 2018 (oprac. B. Badora).

wyrażali zwolennicy likwidacji Układu Warszawskiego i zawiązania sojuszu militarnego z Zachodem³. W maju 1992 roku, po rozwiązaniu Układu Warszawskiego i rozpoczęciu wycofywania oddziałów Armii Radzieckiej z Polski (w trakcie realizacji badania rząd Jana Olszewskiego podpisał pakiet porozumień dotyczących wycofania Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej z Polski), a także po faktycznym rozpadzie ZSRR i jego formalnym samorozwiązaniu, odsetek Polaków przeświadczonych o tym, że niepodległość kraju jest zagrożona, spadł do 28%, a większość (58%) uważała, że zagrożenie dla niepodległości Polski nie istnieje⁴.

Dotychczasowe wyniki badań zdają się zatem sugerować, iż postrzeganie bezpieczeństwa Państwa, a w szczególności poczucie zagrożenia dla niepodległości Polski, wiąże się na ogół z aktywnością naszego największego wschodniego sąsiada.

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?

* Badanie BBN

Analizy wielozmiennowe⁵ wskazują, iż opinie na temat istnienia bądź nieistnienia zagrożenia dla niepodległości Polski są mocno upolitycznione, a najbardziej różnicują je deklarowane poglądy polityczne. Mimo iż, niezależnie od deklarowanych poglądów politycznych, respondenci najczęściej przekonani są, iż obecnie nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski, to częstość wyrażania

³ Por. komunikat CBOS „Opinia publiczna wobec uczestnictwa Polski w wybranych organizacjach międzynarodowych”, marzec 1991 (oprac. J. Najdowski).

⁴ Por. komunikat CBOS „Opinia publiczna o międzynarodowym położeniu Polski”, czerwiec 1992 (oprac. M. Strzeszewski).

⁵ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

takich opinii rośnie wraz z przesuwaniem się od lewej do prawej strony osi, na której badani określają swoje afiliacje polityczne (od 51% wśród osób o poglądach lewicowych do 65% w grupie identyfikujących się z prawicą). Wśród ankietowanych niepotrafiących zdefiniować swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica również znacznie więcej uważa, że w chwili obecnej nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski, niż jest przeciwnego zdania (46% wobec 27%) – por. tabelę aneksową 1.

Biorąc pod uwagę afiliacje partyjne⁶ badanych możemy natomiast zauważyć, iż największej przekonanych, że w chwili obecnej nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski, jest wśród badanych deklarujących zamiar głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu na Prawo i Sprawiedliwość wraz z koalicjantami (69%). O braku zagrożenia dla niepodległości Polskie przekonana jest także większość zwolenników Koalicji Obywatelskiej (57%) i Polskiego Stronnictwa Ludowego – Koalicji Polskiej (51%), natomiast w potencjalnych elektoratach Konfederacji Wolność i Niepodległość oraz Nowej Lewicy i Lewicy Razem największe grupy stanowią dostrzegający takie niebezpieczeństwo (po 47%).

TABELA 1

Czy, Pana(i) zdaniem, w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?	Na kandydata której partii/bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?					
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Obywatelska	Nowa Lewica (SLD, Wiosna) + Lewica Razem	Konfederacja Wolność i Niepodległość*	Polskie Stronnictwo Ludowe - Koalicja Polska*	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
	procentowanie w kolumnach					
Istnieje	22	37	47	47	41	30
Nie istnieje	69	57	45	38	51	47
Trudno powiedzieć	8	7	9	14	8	22

* Dane dotyczące tego ugrupowania należy traktować z ostrożnością ze względu na małą liczebność jego zwolenników w próbie

Opinie w tej kwestii znacząco różnicuje także wiek badanych, przy czym zagrożenie dla niepodległości Polski znacznie częściej niż pozostali dostrzegają obecnie badani w wieku 25–54 lata (33% w tej grupie wiekowej). Ponadto na tle mniej wykształconych respondentów ponadprzeciętnie często przekonanie, że w chwili obecnej istnieje takie zagrożenie, wyrażają osoby z wyższym wykształceniem (36% w tej grupie) – zob. tabelę aneksową 1.

Tak jak w 2018 roku występują również istotne różnice w rozkładach odpowiedzi w zależności od płci badanych. Wprawdzie kobiety i mężczyźni niemal równie często uważają, że w chwili obecnej istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski (odpowiednio 31% i 29%), jednak mężczyźni znacznie częściej niż kobiety wyrażają przekonanie o jego braku (62% wobec 53%), natomiast kobiety częściej niż mężczyźni nie potrafią zająć stanowiska w tej kwestii (16% wobec 9%) – zob. tabelę aneksową 1.

⁶ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lutym”, luty 2020 (oprac. K. Pankowski).

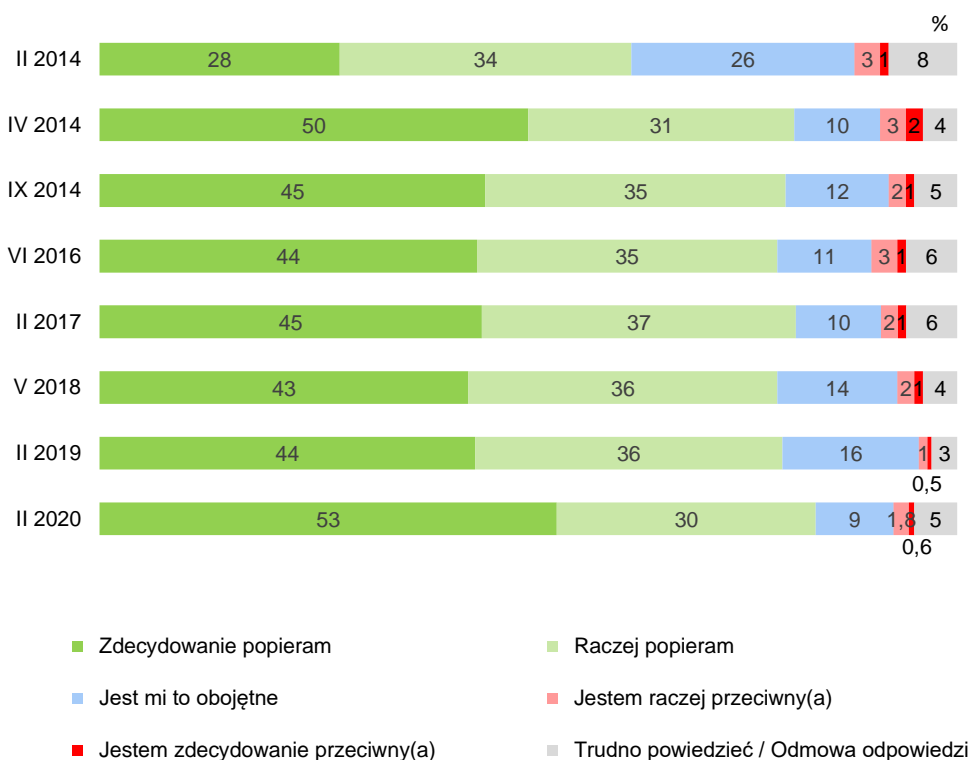
POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W NATO

Przynależność Polski do NATO popiera obecnie 83% Polaków, przy czym aż 53% stanowią zdecydowani zwolennicy członkostwa. Przeciwnych przynależności naszego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego jest zaledwie 2% badanych, a 9% deklaruje obojętność.

Poparcie dla NATO jest obecnie najwyższe w historii naszych badań, wyższe nawet niż w kwietniu 2014 roku⁷, kiedy to po „referendum” na Krymie i aneksji tego półwyspu przez Federację Rosyjską grupa Polaków popierających przynależność Polski do NATO zwiększyła się – w stosunku do wcześniejszego, lutowego pomiaru – aż o 19 punktów procentowych, do 81%, jednocześnie zaś o 16 punktów zmalał odsetek osób twierdzących, że jest im obojętne, czy nasz kraj jest członkiem NATO, czy też nie. Warto przypomnieć, iż wzrost poparcia dla członkostwa w NATO zarejestrowaliśmy w 2014 roku jeszcze przed atakami prorosyjskich separatystów na wschodzie Ukrainy i przed eskalacją przemocy w tym regionie.

CBOS

RYS. 2. Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?

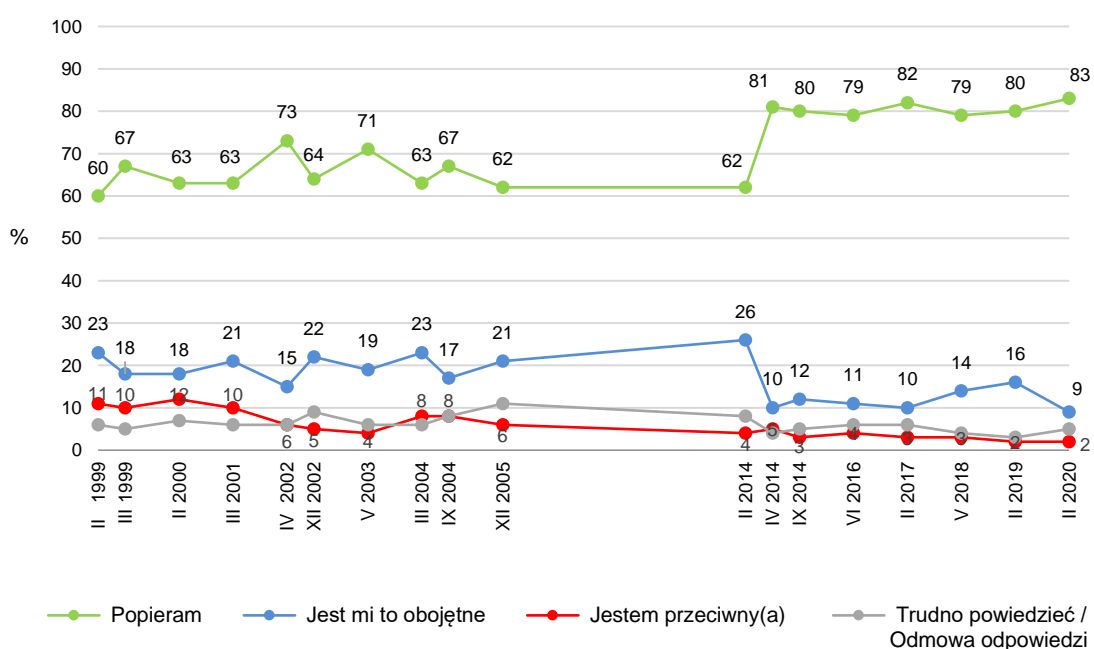
⁷ Por. komunikat CBOS „Polacy o bezpieczeństwie narodowym i NATO”, kwiecień 2014 (oprac. K. Kowalczyk).

Od 1999 roku przynależność Polski do NATO popierała zdecydowana większość Polaków, generalnie jednak od kwietnia 2014 roku pronatowskie postawy są w polskim społeczeństwie znacznie bardziej rozpowszechnione niż wcześniej, choć wyraźne wzrosty odsetka zwolenników członkostwa Polski w NATO odnotowaliśmy też w kwietniu 2002 roku (ponad pół roku po zamachu terrorystycznym na World Trade Center i uruchomieniu po raz pierwszy w historii NATO procedur związanych z art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego, który głosi, że atak na dowolne państwo należące do NATO jest równoznaczny z atakiem na cały sojusz) oraz w maju 2003 roku (dwa miesiące po rozpoczęciu przez Stany Zjednoczone i koalicję sił międzynarodowych, w skład której weszła też Polska, wojny w Iraku).

CBOS

RYS. 3. Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

Z wielozmiennowych analiz statystycznych⁸ wynika, iż poparcie dla przynależności naszego kraju do NATO obecnie najbardziej różnicują afiliacje polityczne badanych, a przede wszystkim deklarowane poglądy polityczne. Poparcie dla członkostwa naszego kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim sprzyjają wyrobione poglądy polityczne – najmniej jego zwolenników (61%, w tym tylko 29% zdecydowanych) jest wśród osób niepotrafiących określić swoich poglądów na osi lewica–centrum–prawica. Ponadto bardziej popierają je badani identyfikujący się bądź z lewicą, bądź z prawicą niż z politycznym centrum (odpowiednio 65%, 64% i 47% zdecydowanych zwolenników). Biorąc natomiast pod uwagę

⁸ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

łącznie zdecydowane i umiarkowane poparcie dla przynależności Polski do NATO możemy zauważyć, iż na pierwsze miejsce wysuwają się osoby identyfikujące się z prawicą, wśród których deklaruje je aż 94% pytanych. Nieco mniejsze łączne poparcie notujemy wśród badanych o orientacji lewicowej (89%), a wyraźnie niższe wśród respondentów identyfikujących się z politycznym centrum (82%) - zob. tabelę aneksową 2.

Poparcie dla członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim łączy wszystkie znaczące potencjalne elektoraty partii politycznych oraz zamierzających głosować w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, ale jeszcze niezdecydowanych, które ugrupowanie poprzeć w wyborach do Sejmu⁹. Warto jednak dodać, iż najwięcej zdecydowanych zwolenników przynależności Polski do NATO jest wśród deklarujących zamiar głosowania do Sejmu na Koalicję Obywatelską (70%) oraz Nową Lewicę (SLD, Wiosna) i Lewicę Razem (69%).

TABELA 2

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Na kandydata której partii/bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?					
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Obywatelska	Nowa Lewica (SLD, Wiosna) + Lewica Razem	Konfederacja Wolność i Niepodległość*	Polskie Stronnictwo Ludowe - Koalicja Polska*	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
procentowanie w kolumnach						
Zdecydowanie popieram	58	70	69	38	63	35
Raczej popieram	31	23	20	32	22	38
Jest mi to obojętne	4	5	6	20	8	17
Jestem (raczej lub zdecydowanie) przeciwny(a)	3	0	2	2	6	3
Trudno powiedzieć	5	1	2	8	2	8

* Dane dotyczące tego ugrupowania należy traktować z ostrożnością ze względu na małą liczebność jego zwolenników w próbie

Przeciwnicy przynależności Polski do NATO stanowią zdecydowaną mniejszość we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych (zob. tabelę aneksową 2), a jej zwolennicy od 2014 roku dominują w nich wszystkich (zob. tabelę aneksową 2). Warto zatem zwrócić uwagę na zróżnicowanie siły poparcia dla członkostwa w Sojuszu Północnoatlantyckim. Przede wszystkim jest ona tym większa, im większa jest miejscowość, w której mieszkają badani (wśród mieszkańców wsi zdecydowani zwolennicy stanowią 46%, a w co najmniej półmilionowych miastach jest ich 74%). Odsetek zdecydowanych zwolenników członkostwa w NATO rośnie też wraz z wykształceniem respondentów (od 36% w grupie z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 62% wśród osób z wykształceniem wyższym).

⁹ Zob. przypis 6.

Ponadto stosunek do członkostwa Polski w NATO tradycyjnie wiąże się z płcią badanych. Poparcie dla przynależności naszego kraju do NATO deklaruje 89% mężczyzn (w tym 65% zdecydowanie ją popiera) i 78% kobiet (w tym 43% to zdecydowane zwolenniczki). Kobiety dwukrotnie częściej niż mężczyźni podchodzą do kwestii członkostwa Polski w NATO z obojętnością (12% wobec 6%). Częściej też nie potrafią określić swojego stanowiska w tej sprawie (7% wobec 3%).

Tak jak w dotychczasowych badaniach¹⁰ – poparcie dla przynależności Polski do NATO związane jest także z deklarowanym zainteresowaniem polityką. Niezależnie jednak od stopnia tego zainteresowania – tak jak poprzednio – zwolennicy członkostwa Polski w sojuszu dominują we wszystkich wyróżnionych grupach. Do największych zwolenników obecności naszego kraju w Sojuszu Północno-atlantyckim zaliczają się jednak ankietowani deklarujący bardzo duże lub duże zainteresowanie polityką, uważnie śledzący to, co się w niej dzieje – blisko cztery piąte spośród nich (78%) popiera ją zdecydowanie, a 19% w sposób umiarkowany. Im mniejsze zainteresowanie polityką, tym mniej osób popiera przynależność Polski do sojuszu, a tym częstsza jest obojętność w tej kwestii. O ile wśród badanych uważnie śledzących wydarzenia polityczne obojętność deklaruje jedynie 2%, o tyle wśród tych, których polityka praktycznie nie interesuje, blisko jedna piąta (19%). Warto jednak zauważyć, iż właśnie wśród niezainteresowanych polityką, w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowaliśmy niemal podwojenie odsetka zdecydowanie popierających członkostwo Polski w NATO (wzrost z 16% do 30%).

TABELA 3

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką:			
	bardzo duże lub duże – uważnie śledzi Pan(i) to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często uykają Pana(i) uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
	procentowanie w kolumnach			
Zdecydowanie popieram	78	55	41	30
Raczej popieram	19	33	34	31
Jest mi to obojętne	2	6	16	19
Jestem (raczej lub zdecydowanie) przeciwny(a)	1	1	4	6
Trudno powiedzieć	1	4	6	14

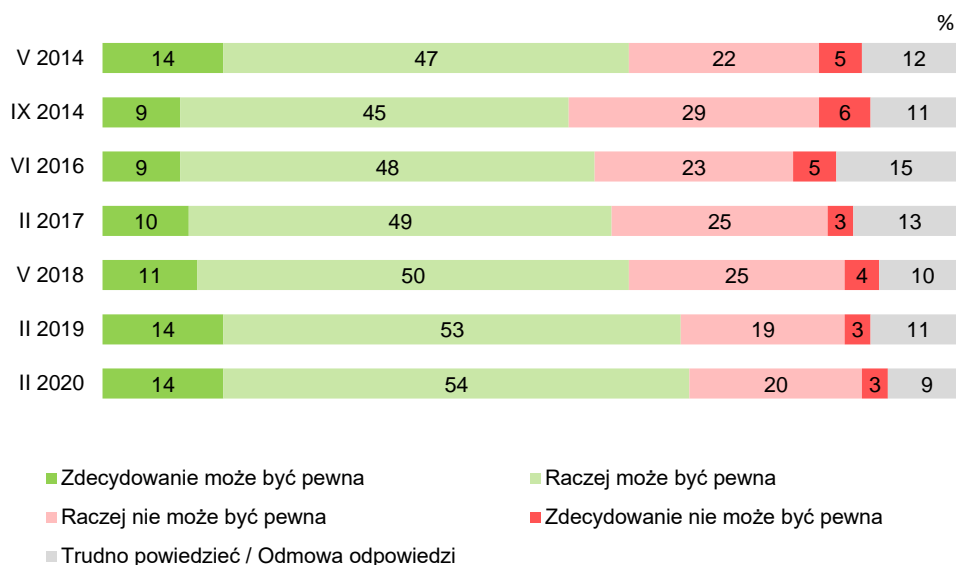
¹⁰ Por. komunikat CBOS „20 lat członkostwa Polski w NATO”, marzec 2019 (oprac. B. Badora).

POSTRZEGANIE PEWNOŚCI SOJUSZU PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO

Od ubiegłego roku praktycznie nie zmieniło się postrzeganie pewności Sojuszu Północnoatlantyckiego. Obecnie 68% badanych uważa, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic (z czego 14% to zdecydowanie o tym przekonani), natomiast 23% jest przeciwnego zdania, a 9% nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii. Warto jednak dodać, iż odsetek respondentów przekonanych, że Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic, jest obecnie najwyższy od maja 2014 roku, kiedy po raz pierwszy zadaliśmy to pytanie.

CBOS

RYS. 4. Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?

Przeprowadzone analizy wielozmiennowe¹¹ wskazują, iż na opinie w tej kwestii wpływ ma – tak jak w poprzednich badaniach¹² – przede wszystkim ogólny stosunek ankietowanych do przynależności Polski do NATO. Wśród zwolenników członkostwa zdecydowanie dominują ci, którzy są przekonani, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic (79% wśród zdecydowanych zwolenników przynależności do NATO i 70% wśród raczej ją popierających). Tak jak poprzednio badani, którzy w kwestii członkostwa Polski w NATO wyrażają

¹¹ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

¹² Zob. przypis 8.

obojętność, najczęściej podchodzą do gwarancji sojuszniczych sceptycznie – 46% z nich sądzi, że Polska nie może być pewna zaangażowania innych państw NATO w obronę naszych granic. Jeszcze bardziej takie przekonania rozpowszechnione są wśród nielicznych przeciwników naszej przynależności do sojuszu północnoatlantyckiego (66%).

TABELA 4

Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?	Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?				
	Zdecydowanie popieram	Raczej popieram	Jest mi to obojętne	Jestem przeciwny(a)*	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie może być pewna	24	3	1	9	0
Raczej może być pewna	55	67	33	20	34
Raczej nie może być pewna	17	20	32	53	7
Zdecydowanie nie może być pewna	2	2	14	13	1
Trudno powiedzieć	3	8	21	5	58

* Połączono odpowiedzi „Jestem raczej przeciwny(a)” i „Jestem zdecydowanie przeciwny(a)”

Przekonania badanych dotyczące pewności zaangażowania innych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego w ewentualną obronę naszych granic wiążą się też z afiliacjami politycznymi. Najwięcej w mniejszym lub większym stopniu przekonanych, że w tej chwili Polska może być pewna takiego zaangażowania sojuszników, notujemy wśród badanych deklarujących prawicowe i lewicowe poglądy polityczne (odpowiednio 75% i 74%), przy czym respondenci o poglądach prawicowych są dwukrotnie częściej niż identyfikujący się z lewicą o tym zdecydowanie przekonani (odpowiednio 22% i 11%) – zob. tabelę aneksową 3.

Opinie w tej kwestii różnicują także afiliacje partyjne. Najczęściej przekonani o tym, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic, są ankietowani zamierzający w hipotetycznych wyborach do Sejmu poprzeć Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem (80%). Najbardziej sceptyczni są natomiast zwolennicy Konfederacji Wolność i Niepodległość, choć także oni częściej uważają, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic, niż są przeciwnego zdania (53% wobec 41%).

TABELA 5

Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?	Na kandydata której partii/bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?					
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Obywatelska	Nowa Lewica (SLD, Wiosna) + Lewica Razem	Konfederacja Wolność i Niepodległość*	Polskie Stronnictwo Ludowe - Koalicja Polska*	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się
	procentowanie w kolumnach					
Zdecydowanie może być pewna	23	7	13	2	9	5
Raczej może być pewna	57	64	56	51	61	46
Raczej nie może być pewna	12	23	22	31	20	29
Zdecydowanie nie może być pewna	0	2	7	10	2	3
Trudno powiedzieć	8	4	2	6	8	17

* Dane dotyczące tego ugrupowania należy traktować z ostrożnością ze względu na małą liczebność jego zwolenników w próbie

Opinie o ewentualnym zaangażowaniu natowskich sojuszników w obronę polskich granic związane są też z deklarowanym zainteresowaniem polityką. Co prawda, niezależnie od stopnia tego zainteresowania dominuje przekonanie, że w tej chwili Polska może być pewna ich zaangażowania w ewentualną obronę naszych granic, jest ono jednak wyrażane tym częściej, im większe jest zainteresowanie sprawami politycznymi (od 51% wśród praktycznie nieinteresujących się polityką do 76% wśród uważnie śledzących to, co się w niej dzieje). Mniejszemu zainteresowaniu polityką towarzyszy natomiast częstszy brak zdania w tej kwestii.

TABELA 6

Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką:			
	bardzo duże lub duże – uważnie śledzi Pan(i) to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często uykają Pana(i) uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
	procentowanie w kolumnach			
Zdecydowanie może być pewna	18	15	10	9
Raczej może być pewna	58	58	53	42
Raczej nie może być pewna	19	19	21	18
Zdecydowanie nie może być pewna	4	2	3	6
Trudno powiedzieć	1	6	12	26

Spośród analizowanych zmiennych społeczno-demograficznych opinie w tej kwestii różnicuje przede wszystkim wykształcenie badanych. Mimo iż we wszystkich wyróżnionych grupach wyrażną większość stanowią uważający, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic, to najwięcej zdecydowanie o tym przekonanych jest wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (23%) oraz podstawowym lub gimnazjalnym (16%). Najwięcej sceptyków notujemy natomiast w grupach badanych z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio 28% i 26% jest zdania, że Polska obecnie nie może być pewna takiego wsparcia ze strony innych członków NATO) – zob. tabelę aneksową 3.

Znacznie częściej przekonani, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania natowskich sojuszników w ewentualną obronę naszych granic, są mężczyźni niż kobiety (75% wobec 62%). Kobiety nieco częściej niż mężczyźni mają w tej kwestii wątpliwości (25% wobec 21%) i znacznie częściej nie potrafią też zająć stanowiska w tej sprawie (13% wobec 5%).

Większość (57%) dorosłych Polaków jest zdania, iż w chwili obecnej nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski, natomiast 30% jest przeciwnego zdania. W lutym br., porównaniu z majem 2018 roku, nastąpiła znacząca poprawa w społecznym postrzeganiu bezpieczeństwa kraju, generalnie jednak wyniki badań z ostatnich sześciu lat odbiegają *in minus* od wyników badań, które zrealizowano w latach 1992–2013, czyli przed aneksją Krymu przez Federację Rosyjską.

Poparcie dla członkostwa Polski w NATO jest obecnie najwyższe w historii naszych badań – popiera je 83% Polaków, przy czym aż 53% stanowią zdecydowani zwolennicy, a przeciwnicy przynależności do sojuszu to zaledwie 2% badanych. Najwyższy od maja 2014 roku, kiedy po raz pierwszy zadaliśmy to pytanie, jest też odsetek respondentów przekonanych, że Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic (68%).

Opracowała

Barbara Badora

TABELA 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, w chwili obecnej istnieją czy też nie istnieją zagrożenia dla niepodległości Polski?			Liczba osób
		Istnieją	Nie istnieją	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	57	13	958
Płeć	Mężczyźni	29	62	9	452
	Kobiety	31	53	16	506
Wiek	18–24 lata	27	61	12	71
	25–34	34	56	9	193
	35–44	31	54	15	165
	45–54	34	56	10	131
	55–64	28	63	10	188
	65 lat i więcej	25	56	19	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	60	14	388
	Miasto do 19 999	30	62	9	139
	20 000 – 99 999	35	55	10	211
	100 000 – 499 999	22	59	19	135
	500 000 i więcej mieszcz.	51	40	10	84
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	53	21	163
	Zasadnicze zawodowe	28	56	16	224
	Średnie	28	61	11	302
	Wyższe	36	56	7	269
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	55	5	117
	Średni personel, technicy	49	39	12	50
	Pracownicy adm.-biurowi	27	62	11	63
	Pracownicy usług	18	73	9	58
	Robotnicy wykwalifikowani	34	59	8	96
	Robotnicy niewykwalifik.	44	40	16	49
	Rolnicy	18	63	20	44
	Pracujący na własny rach.	27	72	1	48
	Bezrobotni	29	57	13	17
	Emeryci	25	56	18	266
	Renciści	21	71	8	40
	Uczniowie i studenci	30	63	8	41
	Gospodynie domowe i inni	30	45	25	69
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	34	57	9	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	57	10	93
	sekt. prywat. poza rolnict.	34	57	8	267
	prywatnym gosp. rolnym	19	63	18	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	22	59	19	83
	Od 900 zł do 1299 zł	28	55	17	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	29	59	13	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	32	64	4	137
	2500 zł i więcej	36	58	6	201
Ocena własnych war. mater.	Złe	39	36	25	43
	Średnie	33	49	18	315
	Dobre	28	63	9	600
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	56	9	35
	Raz w tygodniu	27	59	14	403
	1–2 razy w miesiącu	25	65	10	156
	Kilka razy w roku	33	56	11	202
	W ogóle nie uczestniczy	36	48	16	156
Poglądy polityczne	Lewica	41	51	8	205
	Centrum	27	61	12	249
	Prawica	26	65	9	328
	Trudno powiedzieć	27	46	27	166

TABELA 2

		Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?					Liczba osób
		Zdecydowanie popieram	Raczej popieram	Jest mi to obojętne	Jestem przeciwny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		53	30	9	2	5	958
Płeć	Mężczyźni	65	24	6	2	3	452
	Kobiety	43	35	12	2	7	506
Wiek	18–24 lata	37	42	12	5	5	71
	25–34	48	27	17	1	7	193
	35–44	50	35	10	2	4	165
	45–54	58	30	6	2	4	131
	55–64	59	27	8	3	3	188
	65 lat i więcej	58	28	4	3	7	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	30	13	2	9	388
	Miasto do 19 999	52	35	7	3	3	139
	20 000 – 99 999	56	30	10	3	0	211
	100 000 – 499 999	57	30	5	2	6	135
	500 000 i więcej mieszk.	74	23	2		1	84
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	30	15	5	13	163
	Zasadnicze zawodowe	56	30	7	2	5	224
	Średnie	53	30	11	2	3	302
	Wyższe	62	30	5	1	2	269
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	68	27	4		1	117
	Średni personel, technicy	46	42	8	1	3	50
	Pracownicy adm.-biurowi	54	35	9		2	63
	Pracownicy usług	45	34	14	3	5	58
	Robotnicy wykwalifikowani	60	20	13	2	5	96
	Robotnicy niewykwalifik.	42	33	14	4	7	49
	Rolnicy	54	37	2	3	4	44
	Pracujący na własny rach.	75	18	2	4	1	48
	Bezrobotni	28	41	7	10	14	17
	Emeryci	55	30	6	3	6	266
	Renciści	53	28	17		2	40
	Uczniowie i studenci	41	45	3	3	6	41
	Gospodynie domowe i inni	28	25	31	3	13	69
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	30	9		4
spółce właścicieli prywatnych i państwa		49	32	10	3	5	93
sekt. pryw. poza rolnict.		60	27	9	2	2	267
prywatnym gosp. rolnym		56	32	2	6	5	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	33	37	16	2	12	83
	Od 900 zł do 1299 zł	46	28	12	4	10	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	48	39	9	2	2	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	60	25	9	3	2	137
	2500 zł i więcej	72	22	4	0	2	201
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	30	18	4	6	43
	Średnie	48	30	13	3	7	315
	Dobre	57	31	7	2	4	600
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	20	4		9	35
	Raz w tygodniu	53	30	8	2	7	403
	1–2 razy w miesiącu	45	37	9	3	5	156
	Kilka razy w roku	55	34	10	1	1	202
	W ogóle nie uczestniczy	58	21	12	4	6	156
Poglądy polityczne	Lewica	65	24	7	1	2	205
	Centrum	47	35	11	4	3	249
	Prawica	64	30	2	2	3	328
	Trudno powiedzieć	29	32	23	2	14	166

TABELA 3

		Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?					Liczba osób
		Zdecydowanie może być pewna	Raczej może być pewna	Raczej nie może być pewna	Zdecydowanie nie może być pewna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		14	54	20	3	9	958
Płeć	Mężczyźni	19	56	18	3	5	452
	Kobiety	9	53	21	4	13	506
Wiek	18–24 lata	10	57	24	2	7	71
	25–34	8	50	26	4	12	193
	35–44	11	57	22	2	8	165
	45–54	17	53	16	5	10	131
	55–64	16	55	20	3	6	188
	65 lat i więcej	17	56	14	2	11	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	47	19	3	16	388
	Miasto do 19 999	17	57	19	3	4	139
	20 000 – 99 999	13	63	19	1	5	211
	100 000 – 499 999	10	57	25	3	4	135
	500 000 i więcej mieszk.	13	59	17	7	4	84
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	16	52	15	3	14	163
	Zasadnicze zawodowe	23	49	13	4	12	224
	Średnie	11	55	22	4	9	302
	Wyższe	8	61	25	3	4	269
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	7	55	34	1	2	117
	Średni personel, technicy	11	59	26		5	50
	Pracownicy adm.-biurowi		72	18	2	9	63
	Pracownicy usług	11	45	28	7	9	58
	Robotnicy wykwalifikowani	19	56	13	4	7	96
	Robotnicy niewykwalifik.	21	47	15	4	12	49
	Rolnicy	15	61	14		10	44
	Pracujący na własny rach.	16	51	26	6	2	48
	Bezrobotni	19	44	13	1	23	17
	Emeryci	18	55	15	2	10	266
	Renciści	24	50	10	6	9	40
	Uczniowie i studenci	14	53	23	3	7	41
	Gospodynie domowe i inni	1	46	22	6	24	69
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	58	26	3	3	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	57	22	2	9	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	13	54	23	4	7	267
	prywatnym gosp. rolnym	16	60	15	3	7	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	14	48	19	2	17	83
	Od 900 zł do 1299 zł	16	49	19	2	13	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	16	57	17	3	7	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	12	61	18	4	5	137
	2500 zł i więcej	11	62	22	1	3	201
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	36	29	12	14	43
	Średnie	14	46	23	4	14	315
	Dobre	14	60	17	2	6	600
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	52	15	2	4	35
	Raz w tygodniu	14	55	17	2	12	403
	1–2 razy w miesiącu	13	61	18	1	7	156
	Kilka razy w roku	12	58	23	4	4	202
	W ogóle nie uczestniczy	13	44	25	6	12	156
Poglądy polityczne	Lewica	11	63	19	3	4	205
	Centrum	10	56	24	3	8	249
	Prawica	22	53	19	2	5	328
	Trudno powiedzieć	7	47	16	7	23	166